

Praha: 4. 5. 2020
Číslo jednací: 023892/2020/KUSK
Spisová značka: SZ_023892/2020/KUSK/8
Vyřizuje: Mgr. Pavel Sýkora I. 932
Značka: OŽP/Sy

Věc: Výjimka z ochranných podmínek zvláště chráněných živočichů – rozšíření těžby v dobývacím prostoru Stříbrná Skalice – rozhodnutí

Rozhodnutí

Krajský úřad Středočeského kraje, Odbor životního prostředí a zemědělství (dále jen "krajský úřad") jako příslušný orgán ochrany přírody podle ust. § 77a odst. 5, písm. h) zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů (dále jen "zákon č. 114/1992 Sb."), v souladu s ust. § 29 zákona č. 129/2000 Sb., o krajích, ve znění pozdějších předpisů, na základě správního řízení vedeného podle zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen "správní řád")

Povoluje výjimku

podle ust. § 56 odst. 1 zákona č. 114/1992 Sb., ze zákazů uvedených v ust. § 50 odst. 2 zákona č. 114/1992 Sb., škodlivě zasahovat do přirozeného vývoje zvláště chráněných živočichů druhů ještěrka obecná (*Lacerta agilis*) a čmeláků rodu *Bombus* spp., konkrétně je rušit, chytat, zraňovat nebo usmrcovat, poškozovat a ničit jimi užívaná sídla a dále škodlivě zasahovat do přirozeného vývoje zvláště chráněných živočichů druhu tuhýk obecný (*Lanius collurio*), konkrétně je rušit, poškozovat a ničit jimi užívaná sídla při rozšíření těžby v dobývacím prostoru Stříbrná Skalice, která spočívá v prohloubení stávajícího lomu o jednu etáž (z povolené kóty 283 m. n. m. na kótu 268 m. n. m. a v plošném rozšíření těžby v severovýchodním předpolí kamenolomu o cca 0,8 ha. Výjimka je povolena společnosti Českomoravský šterk, a.s., IČO: 25502247, Mokrý 359, 664 04 Mokrý-Horákov za předpokladu, že budou dodrženy následující podmínky:

.

1. Kácení dřevin bude prováděno mimo hnízdní období ptáků, tedy v období od 1.9. – 1.3. běžného roku.
2. Skrývka zeminy a odstranění vegetačního pokryvu při rozšíření těžby v severovýchodním předpolí kamenolomu bude zahájena v době aktivity plazů (duben–září). Skrývka zeminy nebude prováděna v pozdně podzimním a zimním období.
3. V rámci sanace a rekultivace lomu bude při zatravňování vybraných ploch použita směs pro luční trávník s obsahem semen bylin typických pro danou oblast. Na vhodných místech bude provedena dosadba živých rostlin (např. (bodlák, pcháč, pampelišky, jetel, mateřídouška, kostival, jíva, hluchavka, hrachor, apod.) pro čmeláky.
4. V rámci sanace a rekultivace lomu bude na vhodných místech provedena výsadba solitérních trnitých keřů (hloh, šípek, trnka), které tuhýci budou moci využívat pro hnízdění a úkryt. Keře budou vysazeny v řídkém sponu.
5. Platnost povolené výjimky je omezena do ukončení sanace a rekultivace dobývacího prostoru Stříbrná Skalice

Tímto povolením nejsou dotčena ustanovení podle jiných právních předpisů.

Dle ust. § 27 odst. 1 správního řádu je účastníkem tohoto řízení společnost Českomoravský šterk, a.s., IČO: 25502247, Mokrá 359, 664 04 Mokrá-Horákov.

Krajský úřad při povolení předmětné výjimky postupoval v souladu s ust. § 56 odst. 2, písm. c) zákona č. 114/1992 Sb.

Zároveň tímto nositele výjimky upozorňujeme, že v souladu s ust. § 56 odst. 7 zákona č. 114/1992 Sb. je povinen do 31. 12. každého roku, po dobu platnosti rozhodnutí, nahlásit orgánu ochrany přírody zásah provedený na základě povolené výjimky.

Počty zvláště chráněných živočichů, na které se předmětné rozhodnutí vztahuje není možno v současné době stanovit, protože v tomto okamžiku není známo, kolik jedinců se bude v zájmové oblasti vyskytovat.

Odůvodnění

Krajskému úřadu byla dne 7. 2. 2020 doručena žádost společnosti Českomoravský šterk, a.s., IČO: 25502247, Mokrá 359, 664 04 Mokrá-Horákov, v zastoupení společností Báňské a měřičské služby Blatná, v.o.s., IČO: 48208698, Jiráskova 2010, 388 01 Blatná ve věci povolení výjimky z ust. § 56 odst. 1 zákona č. 114/1992 Sb. ze zákazů uvedených v ust. § 50 odst. 2 zákona č. 114/1992 Sb. škodlivě zasahovat do přirozeného vývoje zvláště chráněných živočichů druhů ještěrka obecná (*Lacerta*

agilis) a čmeláků rodu *Bombus* spp., konkrétně je rušit, chytat, zraňovat nebo usmrcovat, poškozovat a ničit jimi užívaná sídla a dále škodlivě zasahovat do přirozeného vývoje zvláště chráněných živočichů druhu ťuhýk obecný (*Lanius collurio*), konkrétně je rušit, poškozovat a ničit jimi užívaná sídla při rozšíření těžby v dobývacím prostoru Stříbrná Skalice. Dopisem ze dne 27. 2. 2020 krajský úřad oznámil všem účastníkům řízení a zapsaným spolkům "Česká společnost ornitologická", „06/05 ZO ČSOP Sázava“, „Vize pro Skalicko z. s.“ a "Sdružení Miláčov, z. s." zahájení správního řízení a v souladu s ust. § 36 odst. 3 správního řádu dal účastníkům řízení možnost vyjádřit se před vydáním rozhodnutí k podkladům rozhodnutí a zároveň účastníkům řízení sdělil, že dle ust. § 36 odst. 1 a 2 správního řádu jsou oprávněni navrhopvat důkazy a činit jiné návrhy a stanoviska po celou dobu řízení až do vydání rozhodnutí. Dne 5. 3. 2020 a 6. 4. 2020 obdržel krajský úřad oznámení o účasti v řízení od ZO ČSOP 06/05 Sázava a dne 18. 3. 2020 oznámení o účasti v řízení od zapsaného spolku „Okrašlovací spolek Stříbrná Skalice“. Do doby vydání tohoto rozhodnutí se žádný z účastníků řízení k vedenému řízení nevyjádřil, a také žádný další z obeslaných zapsaných spolků se do předmětného řízení nepřihlásil. Účastníkem řízení dle ust. § 27 odst. 3 správního řádu (příslušný územně samosprávný celek) je Obec Stříbrná Skalice.

Ještěrka obecná patří dle vyhlášky č. 395/1992 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 114/1992 Sb., mezi zvláště chráněné živočichy, kteří jsou zařazeni do kategorie " silně ohrožení" živočichové. Ťuhýk obecný a čmeláci rodu *Bombus* spp. jsou dle výše uvedené vyhlášky zařazeni do kategorie „ohrožení“ zvláště chráněné živočichové. Požadovanou výjimku je možno povolit pouze v případě, kdy jiný veřejný zájem převažuje nad zájmy ochrany přírody nebo je v zájmu ochrany přírody. Dále jelikož ještěrka obecná a ťuhýk obecný patří mezi druhy, které jsou předmětem ochrany podle práva Evropských společenství, lze výjimku navíc povolit pouze v případě neexistence jiného uspokojivého řešení, dále povolovaná činnost nesmí ovlivnit dosažení či udržení příznivého stavu druhů z hlediska ochrany a je dán některý z důvodů k povolení výjimky dle ust. § 56 odst. 2 zákona č. 114/1992 Sb. Cílem předmětného záměru je pokračování těžby kamene ve výhradním ložisku ve Stříbrné Skalici. Zájmové území představuje pro předmětné živočichy místo, které mohou využívat k pokrytí svých biologických potřeb. Na základě této skutečnosti krajský úřad prostudoval předloženou žádost, zhodnotil možné dopady pokračování těžební činnosti dobývacím prostoru Stříbrná Skalice na předmětné zvláště chráněné živočichy a došel k závěru, že realizace záměru je možná. Veřejný zájem je pojem, který není právním řádem výslovně obsahově vymezen. Jde o právní pojem neurčitý, který zahrnuje jevy nebo skutečnosti, které nelze v obecné rovině úspěšně definovat. Uznané nebo identifikované veřejné zájmy nemají univerzální platnost, a co je v jednom časovém období považováno za veřejný zájem, v jiném časovém období být

už veřejným zájmem nemusí. Z toho vyplývá možnost širokého chápání pojmu veřejného zájmu a také možnost jeho širokého výkladu. Obsah tohoto pojmu musí případ od případu posuzovat sám orgán ochrany přírody. Z povahy věci lze vyvodit, že zájem je zájmem veřejným, jestliže je zájmem celé nebo podstatné části veřejnosti a směřuje k všeobecnému blahu a dobru. V předmětném řízení se jedná o pokračování těžební činnosti dobývacím prostorem. Z pohledu krajského úřadu převaha veřejného zájmu nad zájmy ochrany přírody spočívá ve skutečnostech, že se záměr týká činného dobývacího prostoru a nikoliv nového. Dále, že vliv na zvláště chráněné živočichy nebude takový, který by je nějak omezil na existenci. Otázkou zůstává, jestli se jedná o záměr celé nebo podstatné části veřejnosti. Mohlo by se zdát, že tomu tak není a jedná se pouze o zájem společnosti, která v dobývacím prostoru provádí těžební činnost. Pokud se na záměr podíváme z hlediska hospodárného využití nerostných surovin, kterým naše země disponuje, tak potom v tomto lze spatřovat atribut veřejnosti, zejména pokud se jedná o území těžbou již zatížené, neboť dle názoru krajského úřadu není pochyb o tom, že v případě otvírky nového těžebního prostoru by nedošlo k zásahu do ochranných podmínek zvláště chráněných živočichů, zvláště když někteří z nich se vyskytují plošně na odpovídajících stanovištích v rámci České republiky. Dále těžba nerostů je obecně ze společenského hlediska vyvolána, a tedy motivována nutností naplňovat a uspokojovat potřeby občanů a dalších subjektů. Těžba nerostů je tedy odezvou na hospodářský rozvoj a poptávku. V tomto případě nelze tudíž předmětný záměr kvalifikovat jako záměr určité právnické osoby realizující těžbu, ale jako odezvu na poptávku společnosti, tedy blíže nespecifikovaného a neurčitého okruhu osob. V ust. § 30 odst. 1 zákona č. 44/1988 o ochraně a využití nerostného bohatství (horní zákon), ve znění pozdějších předpisů (dále jen "zákon č. 44/1988 Sb.") je uvedeno, že výhradní ložiska se musí využívat hospodárně. V odst. 3 téhož ustanovení je pak uvedeno, že při využívání výhradních ložisek je nutno zejména vydobýt zásoby výhradních ložisek včetně průvodních nerostů co nejúplněji s co nejmenšími ztrátami a znečištěním. Z těchto ustanovení se dá usuzovat, že řádné a hospodárné využívání zásob nerostného bohatství v činných dobývacích prostorech je ve veřejném zájmu. Ten je ještě zvýšen skutečností, že z rozboru podrobné aktuální analýzy České geologické služby vyplývá, že dochází k markantnímu snižování disponibilních zásob na stávajících využívaných kamenolomech Středočeského kraje, bez možnosti navýšení. Tento, dle názoru krajského úřadu, veřejný zájem naráží na jiný veřejný zájem, kterým je ochrana přírody. Otázkou tedy zůstává, který z těchto veřejných zájmů převažuje. V předmětném řízení se jedná o pokračování těžby v dobývacím prostoru. Z pohledu krajského úřadu převaha veřejného zájmu nad zájmy ochrany přírody spočívá právě ve skutečnostech, že se záměr týká činného dobývacího prostoru, nikoliv nového a dále, že vliv na zvláště chráněné živočichy nebude takový, který by je nějak omezil na existenci a zároveň při rekultivaci dobývacího prostoru přírodě blízkým způsobem

vznikne prostředí, které nabídne zvláště chráněným živočichům pestrou mozaiku mikrostanovišť od vodních ploch a mokřadů, po květnaté luční porosty, osluněné partie lomových stěn, porosty křovin atd. Po ukončení těžby v dobývacím prostoru by tedy mělo vzniknout prostředí, které bude pro výskyt předmětných zvláště chráněných živočichů optimální. Toto jsou dle názoru krajského úřadu důvody veřejného zájmu na realizaci předmětného záměru, které převažují nad zájmy ochrany přírody. Důvodem k povolení požadované výjimky je pak důvod uvedený v ust. § 56 odst. 2, písm. c) zákona č. 114/1992 Sb. Konkrétně se jedná o jiné naléhavé důvody převažujícího veřejného zájmu, včetně důvodů ekonomického charakteru. Odůvodnění je uvedeno výše a týká se zejména hospodárného využití ložiska v činném lomu, ve kterém je veškeré zázemí pro předmětnou činnost. Neexistenci jiného uspokojivého řešení krajský úřad spatřuje ve skutečnosti, že pokud by došlo k ukončení těžby na tomto ložisku, nová těžební činnost by byla zahájena na novém ložisku, a s naprostou jistotou lze říci, že opět by byla k této činnosti nutná výjimka z ochranných podmínek zvláště chráněných živočichů, protože někteří zvláště chránění živočichové mají plošné rozšíření v rámci území České republiky. Zároveň rozšíření stávajícího dobývacího prostoru nelze provést bez zásahu do ochranných podmínek zvláště chráněných živočichů. Tato činnost však bude mít na dotčené zvláště chráněné živočichy minimální vliv, protože v okolí zájmového území existují pro dotčené živočichy stále vhodné biotopy a po rekultivaci zájmového území vznikne opět vhodné prostředí pro tyto živočichy. Realizovaná činnost tedy nezpůsobí vymizení předmětných zvláště chráněných živočichů z dotčeného území, jen se přesunou do okolí. Dále je možno požadovanou výjimku povolit pouze v případě, pokud povolenou činností nedojde k ovlivnění dosažení či udržení příznivého stavu druhu z hlediska ochrany. Dle ust. § 3 odst. 1, písm. t) zákona č. 114/1992 Sb., je stav druhu z hlediska ochrany považován za "příznivý", jestliže údaje o populační dynamice příslušného druhu naznačují, že se dlouhodobě udržuje jako životaschopný prvek svého přírodního stanoviště, a přirozený areál rozšíření druhu není a pravděpodobně nebude v dohledné budoucnosti omezen, a existují a pravděpodobně budou v dohledné době i nadále existovat dostatečně velká stanoviště k dlouhodobému zachování jeho populací. Ještěrka obecná je plošně rozšířena po celé Evropě s výjimkou Irska, Portugalska, Chorvatska, Norska, Finska a ostrovů Středozemního moře. Celé území ČR leží uvnitř areálu druhu a jeho výskyt lze hodnotit jako plošný. Vyskytuje se rozptýleně téměř po celém území ČR. Celkové hodnocení stavu druhu je stanoveno jako příznivé. Ťuhák obecný se vyskytuje téměř v celé Evropě, přičemž evropský areál druhu představuje 50 % areálu světového. Evropská populace je poměrně velká, 6 300 000–13 000 000 párů, s nejvyššími koncentracemi soustředěnými ve východní Evropě. Více jak polovina evropské populace hnízdí v Rusku a Rumunsku. V letech 1970–1990 byl zaznamenán pokles v celé Evropě, který v období 1990–2000 v některých státech pokračoval. Většina populací ve východní Evropě zůstala stabilní, u

klíčové ruské populace byl však trend početnosti neznámý. V EU hnízdí přibližně 3 150 000–6 300 000 párů, tj. asi polovina párů hnízdících v Evropě. Tuhýk obecný hnízdí na celém území ČR od nížin do hor s výjimkou souvislých lesních celků. Nepočetně, ale pravidelně, se v hnízdním období vyskytuje i v nejvyšších polohách. V letech 2001–2003 byl jeho výskyt hlášen ze 100 % čtverců a početnost odhadnuta na 30 000–60 000 párů. Celkové hodnocení stavu druhu je stanoveno jako příznivé. Vzhledem ke skutečnosti že realizovanou činností a plánovanou sanací a rekultivací dobývacího prostoru nedojde k zániku jejich stanoviště, zastává krajský úřad názor, že realizovaný záměr nebude mít na předmětné druhy zvláště chráněných živočichů takový vliv, kterých by nějak negativně ovlivnil z hlediska ochrany. Ve výroku rozhodnutí je v souladu s ust. § 56 odst. 3 zákona č. 114/1992 Sb. uvedeno několik podmínek pro výkon povolované činnosti. V podmínce č. 1 bylo nositeli výjimky stanoveno období, ve kterém může provádět odstraňování dřevin. Jedná se o období mimo rozmnožování ptáků a také mimo období výskytu mnoha druhů na území České republiky. Podmínkou č. 2 je nositeli výjimky stanoveno období, ve kterém mohou být prováděny skrývky zeminy. Jedná se o období aktivity plazů, takže při realizaci této činnosti mohou plazi území dotčené skrývkou opustit. V podmínce č. 3 je nositeli výjimky uložena povinnost při zatravňování a dalších obdobných vegetačních úpravách použít travní směs s obsahem bylin typických pro dané území, spolu s dosadbami vybraných druhů bylin, coby živných rostlin pro čmeláky a další druhy hmyzu. V podmínce č. 4 je nositeli výjimky uložena povinnost na vhodných místech provést výsadbu keřů v řídkém sponu, coby místa využívána tuhýky k lovu, hnízdění, odpočinku atd. Podmínkou č. 5 byla platnost rozhodnutí omezena do ukončení sanace a rekultivace dobývacího prostoru. Krajský úřad při povolování výjimky postupoval v souladu s ust. § 56 odst. 7 zákona č. 114/1992 Sb., přičemž druhy zvláště chráněných živočichů jsou v rozhodnutí uvedeny, jejich množství nelze předem stanovit, protože záleží na jejich množství, které se bude v zájmovém území vyskytovat. Během realizace záměru nebude vědomě docházet k jejich usmrcování, nicméně může toto nastat při činnosti techniky. Kontrola plnění podmínek předmětného rozhodnutí je umožněna kontrolní činností stanovenou krajskému úřadu zákonem č. 114/1992 Sb. Časové a místní podmínky realizace záměru nebyly stanoveny, vyjma provedení skrývky zeminy a kácení dřevin v podmínkách výroku rozhodnutí.

Na základě výše uvedeného krajský úřad povolil společnosti Českomoravský šterk, a.s., IČO: 25502247, Mokrý 359, 664 04 Mokrý-Horákov výjimku podle ust. § 56 odst. 1 zákona č. 114/1992 Sb., ze zákazů uvedených v ust. § 50 odst. 2 zákona č. 114/1992 Sb. škodlivě zasahovat do přirozeného vývoje zvláště chráněných živočichů druhů ještěrka obecná (*Lacerta agilis*) a čmeláků rodu *Bombus* spp., konkrétně je rušit, chytat, zraňovat nebo usmrcovat, poškozovat a ničit jimi užívaná sídla a dále škodlivě zasahovat do přirozeného vývoje zvláště chráněných živočichů

druhu ťuhýk obecný (*Lanius collurio*), konkrétně je rušit, poškozovat a ničit jimi užívaná sídla při rozšíření těžby v dobývacím prostoru Stříbrná Skalice.

Správní orgán jako příslušný orgán ochrany přírody a krajiny vycházel z následujících materiálů:

- žádost o povolení výjimky + její doplnění
- plná moc
- biologické posouzení záměru
- řezy
- změna POPD
- zákres rekultivovaných ploch do leteckého snímku

Poučení o odvolání:

Proti tomuto rozhodnutí může účastník řízení podat ve lhůtě do 15 dní ode dne jeho oznámení odvolání k Ministerstvu životního prostředí podáním učiněným u Krajského úřadu Středočeského kraje.

.....
oprávněná úřední osoba
Mgr. Pavel Sýkora
Odbor životního prostředí a zemědělství
Oddělení ochrany přírody a krajiny
Odborný referent

Na doručenkou obdrží účastníci řízení:

Českomoravský štěrk, a.s., Mokrá 359, 664 04 Mokrá-Horákov
v zastoupení: Báňské a měřičské služby Blatná, v.o.s., Jiráskova 2010, 388 01 Blatná (DS)

Obec Stříbrná Skalice, Sázavská 323, 281 67 Stříbrná Skalice (DS)

06/05 ZO ČSOP Sázava, U Remízu 256, 285 06 Sázava (DS)

Okrášlovací spolek Stříbrná Skalice, Sázavská 292, 281 67 Stříbrná Skalice (DS)

Na vědomí:

Českomoravský štěrk, a.s., Mokrá 359, 664 04 Mokrá-Horákov